

Συμφωνία άγγέλων

◀ Η ΒΡΟΧΗ ▶

Ι χρονογράφοι μας συνήθως αποθεώνουν τόν ήλιον. Κάποιος ξένος χρονογράφος ύμνησε τήν βροχήν και τήν ύμνησε με τόσον σοβαρά και συγχρόνως άβρόλεπτα επιχειρήματα, ώστε δέν αντίσταμαι εις τόν πειρασμόν νά τά παραθέσω εδώ — τόσον μάλλον, όσον εις τόν τόπον μας συνήθως και εξόχως πληκτική και δυσάρεστος θεωρείται ή βροχή.

★

Διατί (ίγχει) κατηγορούν τήν βροχήν; Τί άδικία, τί άχαριστία! Η βροχή είνε έν άπό τά τελειότερα μέσα τελειοποιήσεως, τά όποια μās παρέχει ή φύσις. Δίδει τόσον καλās συμβουλās! Ένψ ό ήλιος είνε βαθύτατα άνήθικος—όπως δέν πιστεύω ν' άρνήται κανείς.

Είνε άνήθικος, διότι καθιστά τά καθημερινά καθήκοντα βαρειά και οδς κάμνει ν' άγανακτίζτε εναντίον κάθε έμποδίου. Παρορμιά προς τό χάζεμμα και είνε εύνοϊκός προς κάθε έξέγερσιν. Πώς νά μείνη κανείς κλεισμένος μέσα εις τό σπίτι του και μέσα εις την εϊμαρμένην του, πώς νά μοχθή, πώς νά ύφίσταται κόπους, πώς νά ύποτάσσεται, πώς νά έγκατεργή νά μη είνε ελεύθερος, όταν ό ήλιος λούζη τά πάντα; Ό ήλιος είνε ό άρχιεπαναστάτης. Ένεκεν αυτού, όταν είνε κανείς κλεισμένος, διά νά εκτελέση κάποιον έργον άπαραιτητον, έχει τό συναίσθημα ότι είνε φυλακισμένος. Με τόν ήλιον γίνεται κανείς αισιόδοξος και τί φοβερώτερον διά τήν ήθικήν άπό την αισιοδοξίαν; Βάζει εις τήν ψυχήν μίαν επικίνδυνον καλοκαγαθίαν, ή όποια παραλύει τόν χαρακτήρα και τόν ύποτάσσει εις τούς εύκόλους συμβιβασμούς. Τός ήμέρας του ήλιου μεθούμεν άπό άπατηλās δρμās, αι όποιαί μās κάμνουν νά ύποσχόμεθα πράγματα ποϋ δέν είμεθα βέβαιοι ότι θά πραγματοποιήσωμεν και νά άθιγώμεν χωρίς τύψεις συνειδήσεως ύποσχέσεις, ποϋ είχομεν κάμει εις άλλας ήμέρας ήλιολούατους. Ό ήλιος μās κάμνει τέλος μεσημβρινούς—δηλαδή φανφαρόνους και κανχησιολόγους.

Αί ήλιολαμπείς χώραι παράγουν ζαχαρώδεις καρ-

πούς και καλλιτέχνας γεμάτους άπό πνεύμα, θέλητρα και ελαφρότητα. Άλλ' αϊ βροχεραί χώραι παράγουν μεγάλα πυκνά δένδρα, φιλοσόφους και ψυχής εύσυνειδήτους και σοβαράς.

Η καϋμένη ή βροχή! Μās κρατεί όχι μόνον εις τό σπίτι, αλλά και έντός έαυτών. Ό ήλιος έχει μυριάς άπόψεις, αι όποιαί μās ζαλίζουν και κάμνουν τό πνεύμα νά διασκορπίζεται παντού. Η βροχή έχει μίαν μόνην άποψιν και έμπνέει τήν σοβαρότητα και την συγκέντρωσιν. Η βραδύτης, ή συνέχεια, ή μονοτονία της δίδουν τό αίσθημα του διαρκούς.

Όταν βρέξη, δέν σπεύδει κανείς—παρά βραδέως—και όταν σπεύδη, σπεύδει νά γυρίση σπίτι του—σπουδή θαυμασία και σωτήριος. Όλαι αι άδεξιότητες, αι μικροπροδοσίαι μας, αι άμέλειαι, αι άνοησίαι μας προέρχονται ά τό γεγονός, ότι δέν είχομεν τόν καιρόν νά σκεφθώμεν, νά μελετήσωμεν τά πράγματα κατά βάθος και νά περιμείνωμεν τήν επίκαιρον στιγμήν. Και χωρίς τόν καιρόν, τίποτε τό τέλειον και τό άβρόν δέν πραγματοποιείται. Όταν σπεύδωμεν κεντριζόμενοι άπό τās φιλοδοξίας μας, άνήσυχoi, έλπίζοντες, προσδοκώντες, άδημονοίντες, άγωνιώντες, δέν άφοσιωνόμεθα εις ό,τι κάμνομεν και δέν άπολαμβάνομεν όπως πρέπει τήν ζωήν.

Όταν βρέξη όμως! Ω όταν βρέξη! Όταν ή βροχή κτυπά τά παράθυρα και τά τζάμια σάζουν, αισθανόμεθα τόν έαυτόν μας τόσον μόνον, ώστε οι άνθρωποι, ποϋ δέν ήμπορούν νά εκτιμήσουν τά εύεργετήματα της βροχής, πλήττουν, πλήττουν θανασίμως.

Όταν βρέξη είνε κανείς μελαγχολικός, διότι ό ουρανός έχει όλος τήν αύτήν άποψιν, διότι μονότονος είνε ή μουσική τών σταγόνων και διότι ή έξωτερική άπομόνωσις άρνείται εις τό πνεύμα και τήν ψυχήν μας τήν διασκεδάσιν—δηλαδή τόν διασκορπισμόν—ποϋ μās εύχαριστεί, διότι μās δηλητηριάζει.

Άλλά και διατί νη μη είμεθα δλίγον μελαγχολικοί; Τί άλλο είνε ή μελαγχολία παρά συγκέντρωσις, σοβαρότης, έρευνα του έγώ μας; Και τί δέν μās συμβουλεύει δ' ή βροχή; Μās συμβουλεύει νά βάλωμεν τάξιν εις τά γύρω μας πράγματα, νά συνεχίσωμεν τās εργασίας ποϋ

ἔχουμεν ἀναλάβει, νὰ γράψωμεν μακρὰς καὶ οὐσιαστικὰς ἐπιστολάς, νὰ διηγήσωμεν σοβαρὰ καὶ μὲ βάθος μὲ ἐκείνους ποὺ μᾶς περιστοιχίζουν. Μᾶς διδάσκει ἀκόμη διὸ εἶναι γλυκὺ νὰ σκέπτεται κανεὶς τοὺς ἀπόντας μέσα εἰς τὴν γαλήνην καὶ τὴν ἡρεμίαν. Ὁ ἐπίμονος ρυθμὸς τῆς βροχῆς, ὅμοιος μὲ τὸν παλμὸν τῆς καρδίας, μᾶς πλησιάζει πρὸς τὸ παρελθόν. Διηγείται τὸ παρελθὸν γλυκὰ καὶ μὲ εὐλάβειαν, μὲ τὴν χαμηλὴν καὶ μελάγχολον φωνὴν του. Μᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὸν ἐρημωμένον οἶκον τῆς ἀναμνήσεως καὶ μᾶς περιάγει μεταξὺ τῶν παλαιῶν μυοτικῶν, τῶν ἐξιτῆλων χρωμάτων, τῶν οπασμένων στολισμάτων, τῶν λησμονημένων μελαγχολιῶν, ποῦ ἀποπνέουν θάνατον καὶ νύκτα, τῶν λουλουδιῶν, τῶν μισομαραμμένων, ποῦ διατηροῦν ὅμως ἀκόμη τὸ σχῆμα καὶ τὸ χρώμα των.

Ὅταν ἔξω λάμπῃ ὁ ἥλιος, οὕς καλῇ νὰ ἰδῇτε μῆπως κατὰ τύχην ἡ Εὐτυχία περνᾷ ἐπάνω εἰς τὸ θερμὸν πεζοδρόμιον ἢ ἐπάνω εἰς τὸν χρυσοῖζοντα δρόμον. Ἀλλὰ βρέχει. Καὶ τίποτε δὲν περνᾷ... Ἡ Εὐτυχία εὐρίσκεται μέσα εἰς τὸ σπῆνι σας, εἰς τὸ σπῆνι τῆς ζωῆς σας, πλη-

σίον σας, κοντὰ σας. Καὶ ὀνομάζεται ἀγάπη, ἀφοσίωσις, ἐργασία, θυσία, αὐταπάρνησις ἢ—τὸ ὅποιον σημαίνει καὶ τὰ τέλῃ αὐτὰ—ὑπομονή...

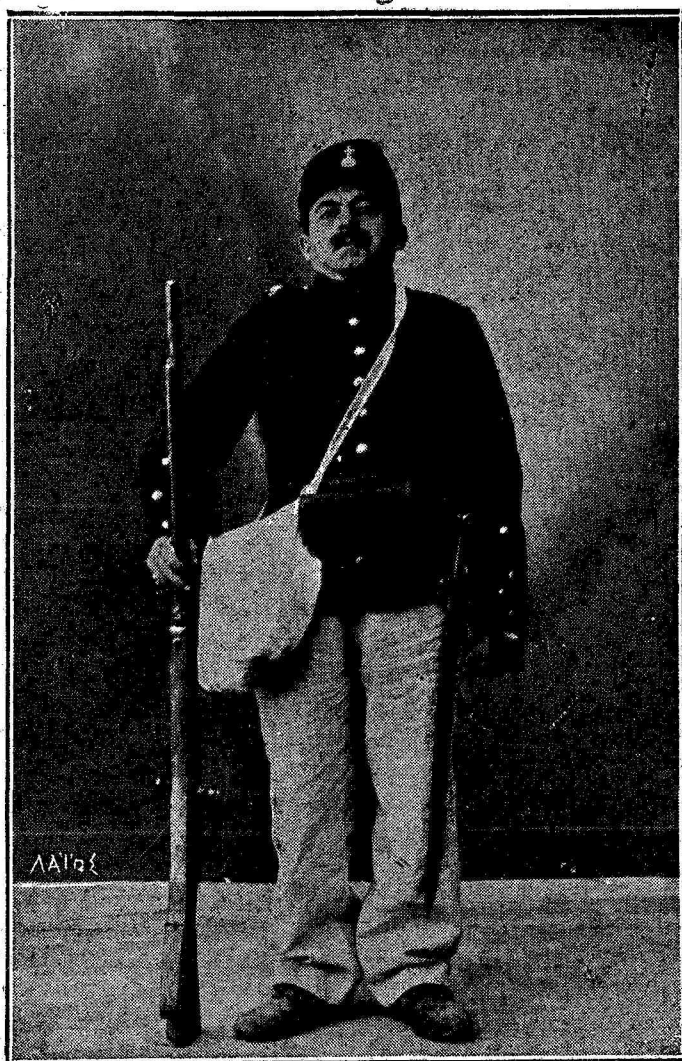
*

Αὐτὰ λέγει ὁ ξένος χρονογράφος. Καὶ ἐγὼ ἐσκεπτόμην, διὸ ἡ βροχή, ἡ συνεχὴς καὶ ἐπίμονος βροχή, θὰ ἔδιδεν εἰς ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας ἀκριβῶς τὰς ἀρετὰς ποῦ μᾶς λείπουν: τὴν ἐπιμονήν, τὴν ὑπομονήν, τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν ἐργασίαν, τὴν ἀφοσίωσιν εἰς τὸ καθήκον, τὴν αὐτοθυσίαν, τὴν ἐμπεριστατωμένην σκέψιν. Βλέπων τί προτερήματα θὰ μᾶς ἐχάριζεν ἡ βροχή, σκέπτομαι, διὸ ἡ κυρία, ἡ μεγάλη, ἡ ἀθεράπευτος ἴσως ἀφορμὴ ὄλων τῶν ἐλαττωμάτων μας εἶνε ὁ ἥλιος. Ἐκύτταξα τὸ οὐρανόν, ὅπου ὁ ἐπίμονος ἥλιος διέλυε τὰ τελευταῖα σύννεφα, τὰς τελευταίας ἐλπίδας τῆς βροχῆς καὶ μία φωνὴ μου ἐξέφυγε:

— Ζήτω ἡ βροχή!

Ο ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΣ

ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ

Ὁ Σαγὼρ ὡς «Ἀνθρωπος τῆς ἡμέρας».